

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 23 Kwietnia v. s. 1826 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Pszczola Północna z gazety, *Abo-Tidnig*, w mieście *Abo* wychodzącej, umieściła z tego miasta pod 27 marca artykuł następujący: „Tutejszy Uniwersytet Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego, uważając za świętą powinność, by być tłumaczem uczuć całego kraju, we wszelkich ważnych, radośnych lub smutnych kolejach, i ogłaszając z katedry krasomówstwa w ciągu życia drugiego swego Założyciela i Dobroczyncy, w każdym zdarzeniu, Jego sławę i mężstwo, obchodził pamięć w Bogu spoczywającego CESARZA ALEXANDRA PAWEŁOWICZA, trzema mowami, wedle zwyczaju naddziadów, w dniach 3 i 4 kwietnia (22 i 23 marca v. s.). W wigilię pierwszego z tych dni, Rektor Uniwersytetu, Professor *Bergbom*, programmatem łacińskim zaprosił na posiedzenie wszystkich Urzędników i mieszkańców miasta, oraz studentów Uniwersytetu; Damom zaś porożyszał bilety zapraszające. Dnia 3 o godzinie 10 z rana, Członkowie i Professorowie Uniwersytetu zgromadzili się w wielkiej żałobie, do izby posiedzeń Konsystorza Akademickiego, a ztamtąd w uroczystej procesyi, przy odgłosie muzyki żałobnej, udali się do wielkiej sali Uniwersytetu. — Professor wymowy, Rada Kancelaryi i Kawaler *Wallenius* (tenże sam, który d. 2 kwietnia 1809 r., pierwszy raz obwiescił początek dobrośliwego panowania w Finlandyi ALEXANDRA I, wyborną mową łacińską wstąpił na okrytą sukniem czarnym katedrę, nad którą wznosi się popiersie brązowe Zesłego, i w wymownym przemówieniu (w języku szwedzkim) wystawił przed licznym zgromadzeniem wielką i piękną ALEXANDRA duszę, Jego dzieła nieśmiertelne i waleczne czyny, którym cały świat cywilizowany, Europa, Rossya i nasz kraj, niosą teraz w hołdzie łzy i żałobę. — Po skończeniu mowy, zabrzmiała z choru żałobna muzyka — Głosy mężkie i kobiece, odśpiewały modlitwę *Mozarta* za umarłych. Nazajutrz o godzinie 10 z rana, Adjunkt *Szesztrem* w elegii, przez siebie napisanej, wyraził uczucia powszechnego strapienia; po południu zaś o godzinie 4, miał z teyż okoliczności mowę łacińską, student *Lille*, rodem z *Wiborga*, w przytomności tegoż zgromadzenia.

— Taż gazeta między rozmaitościami z *Petersburga* zawiera. „W sobotę wierzbną d. 10 kwietnia, zgromadzenie publiczności na linii zwierzcianey domu gościnnego i na ulicy sadowey, było niezwyčajne — Tu, jak wiadomo, na stołach i pod szafaszami przedają wierzbę w kształtach rozmaitych. Pojazdów było mnóstwo — Niektórzy uważali, iż w roku zeszłym stoły i szafasze ledwo dochodziły połowy gościnnego domu od zaułka *Czerniszewa*, teraz zaś przez całą ulicę były zastawione, aż do samego rogu domu gościnnego — Jestto znakiem powiększenia się ludności i przemysłu — Pogoda była zupełnie letnia.

— Nawa już czysta, lecz nadbrzeża morskie pokryte lodem — Most *Troicki* jeszcze nie postawiony, dla tego, że się spodziewają kry z *Ładogi*. Mosty *Isakiewski* i *Tuczkowa* były otworzone d. 8 i 9 kwietnia, z przyczyny kry: teraz komunikacja pomiędzy wszystkimi częściami miasta nanowu się ustanowiła.

— W czasie wielkiego postu PP. Aktorowie Dworu *Samóytów* i *Klimowski*, po kilkakroć śpiewali na chórze cerkwi korpusu *Paziów*, koncerta kościelne, ułożone, lub na nowo przerobione przez *P. Szelechowa*, ucznia *P. Kawosę*. Oddając sprawiedliwość, należytą talentowi młodego korepetytora, z serca życzymy, iżby daley się on ćwiczył w tym zawodzie — Wszelki talent powinien składać dan wdzięczności Najwyższemu: jest to jego prawdziwie szlachetne użycie.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa d. 25 kwietnia.

(z *Kuryera Warszawskiego*.)

JW. Hrabia *Egloffsztein*, Jenerał *Sasko-Weymarski*, wracając z *Petersburga*, przybył do *Warszawy*.

JO. Xiężna *Namiestnikowa*, wyjechała do *Opatówka*.

JW. z *XX. Czartoryskich* Hrabinią *Ordynatową Zamojską* wyjechała do *Puławy*.

Wkrótce zaczną się murować na prawym brzegu drogi *Nowo-Jerozolimskiej* od strony *Solca*, gmach *Towarzystwa* wyrobów zbożowych, na jego zakłady przeznaczony, że zaś już wszelkie przysposobienia wcześniej uskuteczniło, budowa więc śpiesznie postępować będzie.

Zmarła teraz w *Dreznie* Królowna Polska, Xiężniczka *Saska Marya Kunegunda*, *Dorota*, *Jadwiga*, *Franciszka Xawera*, *Florentyna*, była ciotką dzisiejszego N. Króla *Saskiego*, a ostatnią z potomstwa *Augusta III*, Króla *Polskiego*, *Elektora saskiego*. Urodzona 10 listop. 1740, żyła przeto lat 86, a przez lat kilkadziesiąt miała tytuł Xiężni dawnych opactw zakonnych *płci żeńskiej* w *Essen* i *Toruniu*.

FRANCYA.

Paryż d. 11 kwietnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dziennik Aristarque umieścił następującą wiadomość o uzbrajaniach w *Marsylii* dla baszy egipskiej: „Budują się w *Marsylii* 2 fregaty o 60 działach 26ściofuntowych, korweta o 24 działach 24rofuntowych, 2 galioty o 22 działach 24rofuntowych i 2 brygi o 16 działach 18stefuntowych. Panowie *Rust* i *Daniel*, ze współnikami swemi podjęli się wystawienia fregat, a rząd pozwolił im wziąć potrzebne drzewo ze zbrojowni w *Tulonie*. Budową brygów trudnią się bracia *Lisinia*, którzy są Grekami, a z których jeden jest Ajentem baszy egipskiego, i był uwięzionym w *Syra*, lecz uwolnienie swoje winien wstawieniu się dowódcy eskadry francuzkiej w *Lewancie*. Kieruje budową Kawaler *Cerici*, krewny Pana *Clermont-Tonnere*. Inspektorem robót jest dawny kapitan okrętowy francuzki. Pan *Livron*, Jenerał francuzki, bawi w *Marsylii* od d. 22 marca; przybył tam, aby się znajdował w czasie spuszczenia z warsztatu na wodę jednej korwety, co d. 23 marca nastąpiło. Druga korweta będzie spuszczoną za 2 tygodnie, a wszystkie okręty mają być ukończone do d. 31 sierpnia. Obie korwety mają d. 15 kwietnia zawinąć do *Tulonu*, ząd popłyną do *Alexandryi* w *Egipcie*..”

Jenerał *Narvaes*, Senator *kolumbijski*, wy-

jechał z Paryża, gdzie 4 miesiące bawił. Wrao a przez Londyn do oyczyzny swojej. Miał kilka narad z naszym Prezesem Rady Ministrów.

Podczas, gdy Parowie zajmowali się ustawą o sukcesyach, Ministerstwo rozdało im tom o 160 stronicach, zapelniony liczbami, pod tytułem: *Ministerstwo wojny. Ogólny rachunek działań i ostatecznych likwidacy wydatków na wojnę hiszpańską.* Naywięcey interessującym jest co następuje: „Wojsko nasze wynosiło w czasie zaczętey wojny w średnim stosunku 119,672 ludzi i 48,491 koni, oprócz wojska hiszpańskiego (wiary) 22,554 ludzi i 5403 koni. Ogół kosztów wynosi 204,746,264 franków, od czego odtrącić trzeba za materiały, który pozostał, jako zapas wojenny 20,447,889 fr. i dług Hiszpanii 34,000,000. Daley: liwerunki Pana *Ouvrard* przyjęto za 51,021,132 frank. 45 centim (ziłości 67,135,995 fr. 70 centim przez niego podaney). Odebrał on rzeczywiście 55,182,604 fr. 63 centim. a zatem winien 2,155,472 fr. 23 centim; a podług rapportu ostatniego posiedzenia pozostał winien 3,882,396 fr. 12 centim; a zatem w ogóle winien 6,037,807 fr. 35 centim.”

— Dnia 14. —

(z *Gazety Pruskiej Stanu.*)

Zawczora deputacye władz i obu izb otrzymały u Króla Jmci wystuchanie, na którym z okolicznosci rocznicy wjazdu J. K. M. do Paryża, złożyły swe powinszowania. Tegoż dnia Król odprawił wielki przegląd wojsk na Polu-Marsowém. Po przeglądzie udał się Monarcha na koniu ku zgromadzonemu z radością ludowi, i żywymi okrzykami „Niech żyje Król“ został powitany; a gdy N. Pan rozkazał cofnąć się strażom i lud do siebie przypuszczać dozwolił, zapął do najwyższego wznosił się stopnia. W okamgnieniu J. K. M. mnóstwem otoczony został i dowody naytkliwszey miłości i wdzięczności przyymował.

— Słychać, iż Xiążę *Rivière* będzie Guwernerem, a Biskup strazburski mistrzem dworu Xiążęcia *Bordeaux*.

— W gazecie *Gwiazda*, znajduje się to lakoniczne doniesienie: „Gazeta Lisbońska z dnia 27 marca zawiera uznanie *Don Pedro*, Królem Portugalii.”

— Dnia 15. —

O wzięciu *Missolungi* gazety nasze zaczyna ją powątpiwać. Zawiera się w nich list z *Zante* pod 20 marca w brzmieniu następującem: „Wczorayszey właśnie nocy otrzymaliśmy wiadomości z *Missolungi*. Donoszą w nich, że *Ibrahim* basza uczynił przygotowania do powszechnego szturmu, ale załoga, zrobiwszy wycieczkę, daleko go odparła. Egipcyanie zostali pobici i przymuszeni do cofania się ze znaczną stratą. Zostawili oni 500 zabitych i wiele ranionych na bojowisku. Grecy w tryumfie do miasta weszli i wielką liczbę jeńców z sobą przypędzili. *Ibrahim*, w zawziętości z powodu tey straty, do mocnego się szturmu sposobił. *Gura* w 7,000 ludzi na posilek nam przyciągnął i oboz swój o 3 godziny od obozu *Ibrahima* założył. Półkownik *Fabvier* we 3000 ludzi nadeiaga. Flotta grecka, która do *Napoli* popłynęła, dla nabrania żywności, co chwila jest oczekiwana. Kapitan basza zdobył *Wassiladę*, a załogę w pień wyciął. Anatolico kapitulowało. Podług późniejszych wiadomości z *Zante* pod 22 marca, eskadra grecka, 73 żagle licząca, pod *Missolungą* stanęła.

(z *Korrespondenta Hamburskiego.*)

Zawczora wieczorem Kanclerz Francyi, na czele członków kommissy Izby Parów, złożył J. K. M. projekt do prawa o sub-stytucyi. Później Król dał wystuchanie szczególne Marszałkowi, Xięciu *Raguzy*.

— Na posiedzeniu Izby Parów d. 11, Baron *Mounier* wniósł projekt do prawa o wynagrodzeniu kolonistów *St. Domingo*.

— Od 5go kwietnia okręty francuzkie, stosownie do nowego traktatu między Anglią, a Francją, w *Dover* i t. d. zaczęto przyymować zarówno z angielskimi.

— Dnia 7 t. m. przybyła korweta *Sekwana* do przystani *Rochefort*, zabrała P. *Chabrol*, syna ministra, który się udaje do *Rio-Janeiro*, i wnet odplynęła. Na tymże okręcie znajdują się PP. *Delaforest* i *Chaumete Desfossés*, którzy pojechali na konsulów, do jakich mieysc jednak jeszcze niewiadomo.

— Wieczorem tuteysze miasto, po wielu kwartałach, znowu było oświecone.

— Uniwersytet rozesał do naczelników zakładów edukacyynych okolnik, w którym zaleca im posyłać uczących się na jubileusz.

— Towarzystwo katolickie dobrych ksiązek na mieyscu Xiążęcia *Montmorency* obrało na prezydenta rady jeneralney towarzystwa Xięcia *Rivière*.

(z *Kuryera Warszawskiego*)

Dnia 18 i 19 b. m. wykonano wielkie symfonie znakomitych kompozytorów w ogrodzie *Tullierzy*, pod oknami pokojów królewskich, przez muzykę gwardyi narodowej, gwardyi królewskiej i półków, składających garnizon paryzki, a to na pamiątkę wjazdu królewskiego do stolicy.

Młody niemiec P. *Worniser*, który osiadł jako kupiec w *Paryżu*, miał szczególne wystuchanie u Króla d. 10 z. m. i podał próby najlepszego kazimierku, z fabryk francuzkich. Monarcha rozmawiał z tym kupcem prawie przez godzinę o robieniu kazimierku, które, co do gatunku i cienkości, przewyższają wszystkie inne, jakie dotąd z krajów wschodnich były dostarczane.

Jenerał *Narvaes*, Senator koluubijski, po 4ro miesięcznym pobycie w *Paryżu*, udał się przez *Londyn* do swojej oyczyzny. Ten Jenerał miał częste narady z Prezesem rady ministrów: spodziewać się można, że ostatni korzystał z tey okolicznosci, względem dobra handlu francuzkiego z tym krajem.

ANGLIA.

Londyn d. 8 kwietnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dziś ogłoszono urzędowy rapport o dochodach krajowych angielskich od d. 5 kwietnia r. 1825 do tegoż dnia i miesiąca r. b. 1826. W stosunku do roku zeszłego dochód był mnieyszy o milion 809,325 funtów szterlingów (72 milionów 373,000 zł: Pol.). Naywięcey zmniejszył się dochód z akcyzy.

Według ustaw angielskich żaden duchowny nie może zasiadać w Izbie Niższej Parlamentu. Jesliby został obrany członkiem tey Izby i należał do posiadzeń, w tym razie musiałby zapłacić za każdy dzień po 500 funt: szterl: (20,000 zł: Pol: kary pieniężney. Inna uchwała Parlamentu zabrania duchownym trudnić się handlem, dzierzawą i robieniem piwa.

Anglia ma tak wielkie znaczenie w *Tripolis*, iż Dey wzywa pośrednictwa tamecznego Konsula Angielskiego do załatwienia wszelkich sporów i interesów; nadto bandera Angielska dozwaja szczególney opieki, a mieszkanie wspomnionego Konsula jest przytułkiem dla wszystkich prześladowanych. Niemasz dnia, aby się tam nie schraniali prześladowani żydzi lub niewolnicy.

— Dnia 9. —

Tuteyszy Biskup Katolicki, *Poynter*, ogłosił w dyecezyi swojej bullę Papieżką, względem Jubileuszu, który się zacznie w następną niedzielę.

Rząd Kolumbijski myśli zaniechać wydawania patentów na uzbrajanie kaprów. — Gazeta tameczna z dnia 12 stycznia pisze w tey mierze: — „Wydawanie patentów na uzbrajanie kaprów nie przyniosło wcale krajowi takiej korzyści, która by równała się szkodom, jakie często przez to rządzone zostały okrętom neutralnym lub przyjiacielskim. Ze zaś polityka nasza zmierza oczywiście do zjednania sobie przyjaźni wszystkich Mocarstw, powinna więc użyć wszelkich środków do oddalenia tego, co już rozmaite nieprzyjemności sprawiło, i coby w dalszym ciągu do większego poróżnienia przywieść mogło.”

— Dnia 11. —

Xiążę *Devonshire* uda się jako nadzwyczajny Poseł Angielski do miasta *Moskwy* na koronacyją N. Cesarza Rossyjskiego.

Onegday odprawiła się rada gabinetowa, i trwała 3 godziny.

Gazety tutejsze twierdzą, iż potomkowie ostatniego Cesarza Greckiego nie zupełnie jeszcze wymarli. Wiadomo, iż krewni *Konstantyna*, poklęsce, która pozbawiła ich tronu Bizanckiego, schronili się do Włoch; jeden z nich udał się do Anglii, i prawnuk jego został pochowany w kościele *Slandulph* w *Cornualles*, jak następujący nagrobek w języku Angielskim przekonywa: *Tu leżą zwłoki Teodora Paleologa z Pezary we Włoszech, potomka rodziny Cesarzkiej ostatnich Chrześcijańskich Cesarzów Greckich, syna Tomasza, drugiego brata Konstantyna Paleologa, który panował w Stambule, póki nie został pokonany przez Turków; — zaślubił się z Maryją, córką Williama Balls, szlachcica w Hadlye, w Hrabstwie Suffolk, i spłodził z nią 5 dzieci: Teodorę, Joannę, Ferdynandyę, Maryją i Dorotę, umarł w Elyhton d. 21 Stycznia 1636.* Nad tym grobowcem wznosi się orzeł Cesarzski. Metryki kościoła tego z roku 1674 okazują, iż rodzina *Ballsa* była wtedy liczną. Chociażby więc linija mężka wygasła, łatwo jednak przypuścić można, iż znajdują się jeszcze potomkowie w linii żeńskiej.

Odebrano tu wczoraj niepomysłne wiadomości z Indyi Wschodnich. Zawieszenie broni z Birmanami ustało i wojna znowu wybuchnęła. Kommissarze Birmańscy, mając sobie podane ze strony Angielskiej takie propozycyje, jakich się nie spodziewali, postali do *Awy*, żądając nowych rozkazów względem dalszego postępowania. Za ledwie Monarcha ich pismo to przeczytał, i dowiedział się z niego, iż Anglicy chcą kraju i piemiędzy, natychmiast rozniewany kazał zerwać układy. Po czem tego samego dnia, kiedy się kończył rozjem, zaszła między obustronnemi wojskami żwawa bitwa, w której kilku ludzi zabito i raniono. Tak donosi urzędowy rapport; lecz oprócz tego, okręt Wschodnio Indyjski *Carobrea-Castle* przybył d. 26 Intego do wyspy *S. Heleny* z *Kalkuty*, z kąd d. 1 stycznia wypłynął, i przywiózł wiadomość, iż zacięta bitwa trwała 3 dni, i że strata ze strony Anglików ma byż znaczną. Birmani musieli nareszcie ustąpić z pobojuwiska, lecz wojsko nasze nie posunęło się za niemi.

PARLAMENT.

Izba Niższa

Na jednym z ostatnich posiedzeń Minister *Huskisson* czynił obszernę uwagę o systemacie prohibicyjnym: — „Nigdy (rzekł) nie zapobieżono przez taki system wprowadzaniu zakazanych towarów, i wiadomo powszechnie, iż wszędzie zakazanych towarów za cenę wyższą dostać można. Nie chcę rozstrzygać, czyja w tém wina. — Nakoniec oświadczył P. *Huskisson*, iż przyjętego raz systemu nie odstąpi, jakkolwiek mu zarzucano, iż interes tysięcy rodzin poświęca dziwacznym teoryom. Obowiązany jest obstawać przy nim, bo sam tylko system wolności handlowej może zapobiedz podobnym, jak były niedawno, nieszczęściom handlowym, i jedynie przez taki system ustala się bezpieczeństwo własności, pomyślność i pokój kraju. Przeciwnie postępowanie oddalałoby z kraju kapitały i przemysł na tamtą stronę morza; gdyż tam znajdowałyby bezpieczeństwo i pokój — „Spodziewam się (powiedział) dożyć czasu, kiedy nowo zakwitły kraj cieszyć się będzie, iż przyjął proponowany system, a ziszczenie moich nadziei wynagrodzi mi terazniejsze nieprzyjemności.„

(z Gazety Pruskiej Stanu.)

Zawczora Król Jmć pierwszy raz po chorobie był w prywatnej swej kaplicy na nabożeństwie. Słychać, że w przyszłym tygodniu tu przybędzie.

— W niedzielę była rada gabinetowa w ministerjum stosunków zewnętrznych i trwała od godziny 2 do 5.

— Wczora nadeszły depesze od Lorda *Granville* do ministerjum stosunków zewnętrznych.

— Gazeta nadworna sobotnia zawiera bardzo długą listę podniesionych w wojsku na wyższe stopnie z różnych rang.

— Podług gazety *Caledonian-Mercury*, wkrótce ma nastąpić ścisłe przejrzenie stanu uniwersytetu w *Szkocyi*, zalecone przez Parlament.

— Dzisiaj sponął, *Royally-Theater*, ogromna budowla.

— Nadeszła tu gazeta nadworna lisbońska pod dniem 29, w której umieszczony jest okólnik d. 20 wydany do wszystkich urzędników, względem zachowania tytułów w pismach publicznych w czasie panowania regencyi. Najistotniejszą zaś jest, ażeby wszystkie czynności sprawowane były w imieniu, „Piotra IV, Króla Portugalii i Algarwii i t. d.“ wszelako w tytule niema wzmianki o *Brazylii*.

Dnia 14 kwietnia.

Podług wiadomości wczorayszych z pałacu *Windsor*, Król Jmć od 4 dni nie wychodził z pokojow. Dnia 12 *Dr Halford* odwiedził znowu Króla Jmci, i został przez noc w *Windsor*. — Wczora rano Kanclerz Skarbu i *Karol Long*, wyjechali do Króla Jmci w *Windsor*.

— Wczora Xiążę *Polignac*, a zawczora Xiążę *Esterhazy*, mieli interessa z Panem *Canning*. Zawczora zebrali się ministrowie gabinetowi u P. *Canninga* i zabawili prawie godzinę u niego.

We wtorek wysłano depesze do angielskiego posta w *Buenos-Ayres* i do naszego w *Paryżu*, a zawczora do *St. Petersburga* i do *Wiednia*.

Otrzymano wiadomość przez okręt *Mary*, który d. 26 listopada wypłynął z *Kalkuty*, o rozpoczęciu znowu wojny z birmanami i że w innych częściach krajiny wschodnio-indyjskiej krajowcy powstali przeciwko rządowi.

— Z listów prywatnych z *Kalkuty*, około końca grudnia pisanych, wyczytujemy między innymi o działaniach pod *Bhurtpore*: „Zdarzają się częste utarczki między obleżonymi i obleżającymi, a załoga postanowiła do ostatniego się bronić. Trzszczą się, że Lord *Combermore* będzie miał trudną walkę do pokonania; wszelako park naszey artyleryi jest piękniejszy, aniżeli go kiedy w *Indyach* widziano.

Przez gazety z *Sydney* pod d. 4 października otrzymaliśmy ważny dokument, odezwę, wydaną przez Cesarza Chińskiego, względem wojny między Anglikami i Birmanami, na doniesienie Cesarzskich gubernatorów w prowincyi *Yunnan*. Nie dziw więc, że posyłanie dział angielskich nie tak się skrycie odbywa, a Cesarz kazał wystawić wieże i twierdze na granicach od krajów birmańskich, ażeby terytoryum chińskie nie było naruszone, ani przez jedną, ani przez drugą stronę.

— Dnia 15. —

Donoszą z *Buenos-Ayres* pod dniem 28 stycznia, że jenerał *Valleja* zdobył ważne miejsce *St. Teresa* i twierdzę *St. Miguel*, które mogą być uważane za klucz do kraju nieprzyjacielskiego.

— Odpadły obwód *Tarija* przyłączony znowu został do prowincyi sprzymierzonych.

— Kongres zatrudnia się założeniem banku narodowego.

— Podług listu z *Rio* pod d. 25 stycznia, Cesarz Jmć powinien był wypłynąć d. 3 lutego do prowincyi północnych, tak, żeby mógł powrócić d. 3 maja na zagajenie kongresu.

— Wczora poseł francuzki miał interessa w ministerjum stosunków zewnętrznych.

— Wczora po południu deputacya banku była naprzód u hrabiego *Liverpool* w *Whitehall*, a potem u kanclera skarbu.

— Wczora przybiegł goniec *Draffen* z depeszami od Wielkorządcy wysp Jonskich, P. *Fryd. Adam* do hrabiego *Bathurst* w ministerjum osad.

Dnia 6 lutego P. *Karol Stuart* przybył znowu do *Rio-Janeiro*, z kąd d. 3 t. m. Cesarz udał się do *Bahii*.

— Gazety z *Nowego-Yorku* zawierają wiado-

mości z *Limy* pod d. 3 grudnia, donoszące, że d. 28 października obchodzono z wielką okazałością rocznicę urodzin *Bolivara*. Tegoż dnia oblężona twierdza *Calao* wyrzuciła 426 kul, 28 bomb i 17 granat.

Doktor *Coleridge*, biskup Barbady, puścił się z *Plymouth* do swej diecezji d. 2 kwietnia, na okręcie *Druide* o 46 działach. Na tymże okręcie znajdują się generał major *Patrick Ross*, gubernator z *Antigoa* i P. Karol *Mackenzie*, nasz konsul generalny przy Rzeczypospolitej Haytańskiej.

— Zuchwalstwo kontrabandzistów jest teraz tak wielkie, iż w ostatnich dniach marca, wybadowali i przenieśli na ląd przemocą, dwieście baryłek spirytusów, w śród dnia, w okolicach *hatingkich*. (J. D. S. P.)

HISZPANJA.

Madryt d. 30 marca.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Spokoyność panuje ciągle w tutejszej stolicy; słyhać jednak o rozchodzących się w Hiszpanii odezwach Jenerała *Miny*. W domach tutejszych szukano schowanej broni. W zesłym tygodniu uwięziono tu kilka osób. W gwardyi przyboocznej królewskiej tak się zagęścili pojedynki, iż 18 żołnierzy pojedynkujących się, skazano na wygnanie z kraju.

Listy z *Lisbony*, stolicy Portugalii, donoszą, iż dobre porozumienie między Królową i Rejentką nie jest jeszcze zupełnie przywróconem. Królowa chce wyjechać do *Coimbry*, a z *Rio-Janeiro* miano odebrać wiadomość, iż Cesarz *Don Pedro* miał opuścić stolicę *Brezylji*.

BREZYLIJA.

(z *Gazety Lwowskiej*).

Dnia 3 kwietnia odebrano w *Londonie* listy i gazety z *Rio-Janeiro* do d. 26 stycznia. Takowe nie czynią najmniejszej wzmianki o rozruchach, które podług gazet francuskich d. 10 stycznia tam wybuchnąć miały, nie mówią także nic o wyjeździe rodziny Cesarskiej. Raczej wszystkie wiadomości nader pomyślnie wystawiają sprawę Cesarską. Między powstańcami a *Brezyljczykami* zaszło kilka potyczek z korzyścią ostatnich. *Buenos Ayres* jest ściśle blokowane, co wielki sprawiło skutek. Obwiniają już Prezydenta o zdradę, ponieważ Rzeczpospolitą w niebezpieczną zawikłał wojnę; zapewniają, że wojsko rządu Rzeczypospolitej opierało się udać w pochod.

NIEMCY.

Miasto *Elberfeld* i *Barmen*, które się w ostatnich czasach odznaczyły duchem przedsiębiorczym, okazały teraz energią nadzwyczajną. Na sessyi powszechnej, zebranej w tym celu d. 29 marca, najznakomitsi mieszkańcy postanowili podwoić kapitał towarzystwa niemiecko-amerykańskiego, dobywania kopalni, iżby przez to można było z większą czynnością i większem dobrem akcyonistów podejmować kopalnie *Revilla*, nabyte w *Mexyku*, a które są bardzo zamożne. Składki na nowe akcyje są już bardzo liczne. Towarzystwo będzie miało teraz milion talarów pruskich kapitału, i bardziej, niż kiedy, będzie w stanie usprawiedliwić pokładane w niem nadzieje, nie tylko w Niemczech, ale i *Mexyku*. (J. d. S. P.)

PRUSY.

Berlin d. 21 Kwietnia.

(z *Gazety Pruskiej Stanu*).

Wczora, podczas pięknej pogody, korpus gwardyi królewskiej pod *Zehlendorf* wykonywał obróty wojenne, na których byli obecnymi Xiążę

Wellington, w mundurze pólku 28 piechoty, którego Król Jmć mianował go Szefem, i Xiążę *Wrede*. Król Jmć sam do tego wydał rozporządzenie, kierował w głównych momentach, i zwracał uwagę zagranicznych Jenerałów na plan obrótów, nie mniej jak i na szczegóły taktyki wojska. Wykonywanie było tak wyborne, iż Król Jmć naywyższe swe zadowolenie oświadczyć raczył; po skończonych obrótach Król Jmć powrócił do *Berlina*, Xiążę *Wellington* z placu ćwiczeń, przez *Pocztam* wyjechał do *Wittemberga*.

Xiążę *Wrede* wyjechał do *Monachium*.

WŁOCHY.

Rzym 25 marca.

Wiadomość o powrocie do zdrowia Najjaśniejszego Cesarza *Austrii*, doszła tu 21 t. m. i sprawiła radość szczerą i powszechną. W ciągu choroby Cesarza wielu bywało na nabożeństwie, odprowadzaniem za wyzdrowienie Monarchy, którego zachowanie tak ściśle jest połączone z dobrem religii i tronu. Oyciec s., kardynał dziekan sgo *Kollegium* i sekretarz stanu, oświadczyli konsułowi *Austriackiemu* żywe swe uczucia względem wyzdrowienia Cesarza; za ich przykładem poszli inni kardynałowie, ciała dyplomatyczne, poddani Cesarza, znajdujący się w tém mieście, jako też szlachta celniejsza.

— W wielki czwartek Papież udał się w ubiorze pontyfikalnym, do kaplicy *Syxtusa*, z kąd z wielką assistencyą przeniósł Najświętszy Sakrament do kaplicy s. *Pawła*, i złożył w Grobie s. *Ztantąd* Papież niesiony był w lektyce na ganek wielki *Watykanu*, skąd dawał błogosławieństwo ludowi, wśród odgłosu dział zamku s. *Anioła* i wystrzałów ręcznej broni. Nakoniec Oyciec s. udał się do sali *Xiążąt*, gdzie zrzuciwszy sandały, umywał nogi trzynastu ubogim kapłanom różnych narodów, a potem służył im do stołu. — Wczora J. S. odprawił wszystkie ceremonie, jak zwykle w wielki piątek. (J. d. S. P.)

— Dnia 30 —

(z *Gazety Warszawskiej*).

Piękna majątność Xiążęcia *Stanisława Poniatowskiego* przy *Via flaminia*, kupił *Sykes*, Anglik, wraz ze wszystkimi znajdującymi się tam dziełami starożytnego snycerstwa, za małą summę 11,000 szkodów. Zapewniają, iż Xiążę zapłacił za nią wraz z meblami 60,000 szkodów.

Kurs Sanktpetersburski.

Dnia 23 Dnia 26 marca.

Amsterdam	na 65 dni —	48½
	— 3 miesiące —	—
Hamburg	— dni —	8½, 11/16
	— 3 miesiące 8½	8½
London	— 3 miesiące 9½	8½, 7/16, 1/2
Paryż	— 70 dni —	—
	— 3 miesiące 99	100

Moneta Rosyjska i cudzoziemska.

Dukat hol. nowy	11 r. 80 k.	11 r. 80 k.
— — — stary	—	—
Piastry twarde hiszp.	—	—
Jefimki	—	—
Rubel złotem	3 r. 89 k.	3 r. 89 k.
— — srebrem	3 r. 71 k.	3 r. 71 k.

Papiery kommissyi umorzenia długow.

6½ assyg.	—	—
6½ brzęcząca moneta	104	104
5½ takóż	85	85

Kurs wileński na assygnaty od dnia 2 kwietnia: rub. sreb. 3 rub. 73 kop., czerw. złoty nowy r. 11, kop. 80; imperyał 37 rub. 30 kop.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora *Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.*

w Drukarni Redakeyi.